

Романовська Людмила Антонівна

кандидат юридичних наук
докторантка

*Київський університет інтелектуальної власності та права
Національного університету «Одеська юридична академія», Україна*

директорка, головний науковий співробітник
ТОВ «Незалежні фахові експертизи», Україна

Науковий керівник: Шишка Роман Богданович
академік

Академія наук вищої школи України, Україна

професор, доктор юридичних наук,
професор кафедри інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін
*Київський університет інтелектуальної власності та права
Національного університету «Одеська юридична академія», Україна*

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОМОЧНОСТІ ЕКСПЕРТА З НАДАННЯ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ (НЕЗАЛЕЖНОЇ ФАХОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ)

Термін «експерт» походить від латинського «expertus», що в перекладі досвідчений, знавець. Поняття «експерт» в українському законодавстві визначено різними правовими нормами, зокрема: (1) експертом може бути особа, яка володіє спеціальними знаннями, необхідними для з'ясування відповідних обставин справи (частина перша статті 72 Цивільного процесуального кодексу України [1]); (2) як експерт з питань права може залучатися особа, яка має науковий ступінь та є визнаним фахівцем у галузі права (частина перша статті 73 Цивільно-процесуального кодексу України [1]); (3) експертами є фізичні особи, які мають високу кваліфікацію, спеціальні знання і безпосередньо здійснюють наукову чи науково-технічну експертизу та несуть персональну відповідальність за достовірність і повноту аналізу, обґрунтованість рекомендацій відповідно до вимог завдання на проведення експертизи (частина сьома статті 4 Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу» [2]); (4) судовими експертами можуть бути особи, які мають необхідні знання для надання висновку з досліджуваних питань (частина перша статті 10 Закону України «Про судову експертизу» [3]); (5) судовими експертами державних спеціалізованих установ можуть бути фахівці, які мають відповідну вищу освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень не нижче спеціаліста, пройшли відповідну підготовку та отримали кваліфікацію судового експерта з певної спеціальності (частина друга статті 10 Закону України «Про судову експертизу» [3]), та інші.

Аналіз визначеного поняття «експерт» за правовими нормами українського законодавства дозволяє окреслити головні складові правомочності експерта – це фахова кваліфікація та фахова компетентність. Ці складові є головними, але їх недостатньо для визначення правомочності експерта у відповідній сфері. Так, судовий експерт, згідно частини другої статті 10 Закону України «Про судову експертизу» [3], має пройти «...відповідну підготовку та отримати кваліфікацію судового експерта з певної спеціалізації...». Експерт з права, має довести, згідно частини першої статті 73 Цивільного процесуального кодексу України [1], своє визнання у галузі права, тобто мати відповідні наукові здобутки.

В Україні відповідно до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17020:2019. Оцінка відповідності. Вимоги до роботи різних типів органів з інспектування (EN ISO/IEC 17020:2012, IDT; ISO/IEC 17020:2012, IDT) [4] здійснюють діяльність різні типи акредитованих органів з інспектування.

Згідно вимогам ДСТУ EN ISO/IEC 17020:2019 [4] органи з інспектування проводять оцінювання від імені приватних клієнтів (замовників) з метою надання інформації щодо оцінювання відповідності проінспектованих об'єктів регламентам, стандартам, технічним умовам, інспекційним схемам або контрактом. Параметри для інспектування охоплюють питання кількості, безпеки, функціональної придатності та інші. Стандартом охоплюється діяльність органів з інспектування, робота яких охоплює перевірку матеріалів, продукції, устаткування, підприємств, процесів, робочих методик або послуг, а також визначення їх відповідності вимогам та подальше звітування про результати цієї діяльності клієнтам (замовникам) і за потреби органам державної влади.

Відповідно до підпункту 6.1.3 ДСТУ EN ISO/IEC 17020:2019 [4] персонал, відповідальний за інспектування, повинен мати належну кваліфікацію, підготовленість, досвід і задовільний рівень знань стосовно вимог до інспектування. Відтак, інспектування вимагає професійних навиків і професійної кваліфікації, тобто тих головних складових правомочності експерта, висновки з яких було зроблено під час аналізу поняття «експерт» за правовими нормами українського законодавства. Тому, не викликає сумніву, що фахівець, який здійснює інспектування відповідно до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17020:2019 є експертом, оскільки головними складовими його правомочності є фахова кваліфікація та фахова компетентність. Окрім цього, експерт має бути включений до паспорту органу з інспектування, який оформлюється у процесі проходження акредитації.

Враховуючи, що організація і проведення незалежної фахової експертизи як можливий тип діяльності органу з інспектування, спрямована на здійснення ґрунтовного, об'єктивного аналізу і одержання за допомогою дослідницьких наукових процедур результату з оцінки відповідності стосовно обставин, які виникають у правовій, економічній і технічній сферах шляхом встановлення причинно-наслідкових зв'язків стосовно тих, що вже відбулися та їх можливих наслідків, із застосуванням для цього спеціалізованих правових та/або спеціальних знань, якими володіють експерти, і спільного вирішення ними завдання замовника експертизи, тому забезпечити виконання такої роботи можуть лише особи, які мають науковий ступінь, відповідний досвід проведення дослідження та є обізнаними фахівцями у сфері, яка уподібнюється зі сферою надання оцінки відповідності.

Таким чином, експерт з оцінки відповідності (незалежної фахової експертизи) це особа, яка включена до Паспорту органу з інспектування згідно з вимогами ДСТУ EN ISO/IEC 17020:2019 (EN ISO/IEC 17020:2012, IDT; ISO/IEC 17020:2012, IDT), оскільки підтвердила фахову кваліфікацію та фахову компетентність.

Фаховою кваліфікацією такого експерта є науковий ступінь доктора/кандидата наук за науковою спеціальністю у відповідній галузі науки, який підтверджується дипломом.

Фаховою компетентністю є здатність експерта виконувати роботи з оцінки відповідності (незалежної фахової експертизи) за допомогою наукових методів і методик (засобів і прийомів) дослідження шляхом встановлення обставин, які вже відбулися та причинно-наслідкових зв'язків з їх можливими наслідками, із застосуванням для цього спеціалізованих правових та/або спеціальних знань, якими володіє експерт відповідно до своєї фахової кваліфікації.

Виміром фахової компетентності є сукупність показників, які за певної тривалості часу (наприклад, один раз на рік) повинні актуалізуватися, а саме:

1) стаж роботи після здобуття наукового ступеня доктора/кандидата наук на посадах, пов'язаних із здійсненням наукової і науково-технічної діяльності (орган з інспектування

може встановити вимогу до мінімальної тривалості такої роботи), який підтверджується копією трудової книжки, витягом із трудової книжки, довідкою або іншим можливим документом;

2) досвід з підготовки експертних висновків за результатами участі у проведенні наукових експертиз із застосуванням спеціалізованих правових та/або спеціальних знань, які уподібнюються зі сферою наукової спеціальності, (орган з інспектування може встановити вимогу до мінімальної кількості підготовлених експертних висновків у звітному періоді), який підтверджується списком експертних висновків;

3) наявність наукових публікацій у вітчизняних наукових фахових виданнях, наукових періодичних видання іноземних держав, а також наявність монографій, підручників, збірників наукових праць, які уподібнюються зі сферою наукової спеціальності (орган з інспектування може встановити вимогу до мінімальної кількості таких наукових праць у звітному періоді), підтверджується списком наукових публікацій;

4) наявність опублікованих тез в матеріалах науково-практичних конференцій, круглих столів, тощо, які уподібнюються зі сферою наукової спеціальності, (орган з інспектування може встановити вимогу до мінімальної кількості опублікованих тез у звітному періоді), підтверджується списком наукових тез;

5) підвищення фахової кваліфікації на заходах, що уподібнюють з науковою спеціальністю чи зі сферою проведення наукових експертиз із застосуванням спеціалізованих правових та/або спеціальних знань (орган з інспектування може встановити вимогу до мінімальної кількості участі в таких заходах у звітному періоді), підтверджується сертифікатами, дипломами та іншими документами.

Таким чином, виміром правомочності експерта з надання оцінки відповідності (незалежної фахової експертизи) є: фахова кваліфікація, фахова компетентність, включення експерта до паспорту органу з інспектування, як такого, що підтвердив свою фахову кваліфікацію і фахову компетентність.

Список використаних джерел:

1. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> (дата звернення: 10.03.2024).
2. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10.02.1995 № 51/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр#Text> (дата звернення: 10.03.2024).
3. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 10.03.2024).
4. ДСТУ EN ISO/IEC 17020:2019. Оцінка відповідності. Вимоги до роботи різних типів органів з інспектування (EN ISO/IEC 17020:2012, IDT; ISO/IEC 17020:2012, IDT).

PROCEEDINGS OF THE
VII INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND THEORETICAL CONFERENCE

SECTORAL RESEARCH XXI:
CHARACTERISTICS AND
FEATURES

15.03.2024

CHICAGO
USA

with the proceedings of the

VII International Scientific and Theoretical Conference

**Sectoral research XXI:
characteristics and features**

15.03.2024

Chicago, USA

Chicago, 2024

UDC 082:001
S 43

 <https://doi.org/10.36074/scientia-15.03.2024>

Chairman of the Organizing Committee: Goldenblat M.

Responsible for the layout: Bilous T.

Responsible designer: Bondarenko I.

S 43 **Sectoral research XXI: characteristics and features:** collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VII International Scientific and Theoretical Conference, March 15, 2024. Chicago, USA: International Center of Scientific Research.

ISBN 979-8-88955-767-8 (series) Bowker

DOI 10.36074/scientia-15.03.2024

Papers of participants of the VII International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «Sectoral research XXI: characteristics and features», held on March 15, 2024 in Chicago are presented in the collection of scientific papers.

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences and registered for holding on the territory of Ukraine in UKRISTEI (Certificate № 70 dated January 5th, 2024).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0) at the www.previous.scientia.report.

UDC 082:001

© Participants of the conference, 2024

© Collection of scientific papers «SCIENTIA», 2024

ISBN 979-8-88955-767-8

© NGO International Center of Scientific Research, 2024

CONTENT

SECTION 1.

ECONOMIC THEORY, MACRO- AND REGIONAL ECONOMY

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ІНФЛЯЦІЇ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ РОЗВИТОК
УКРАЇНИ

Камінський Л.-Р.Ю. 7

SECTION 2.

ENTREPRENEURSHIP, TRADE AND SERVICE SECTOR

ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ ПЕРСОНАЛУ
ПІДПРИЄМСТВ ЩОДО ПЛАНУВАННЯ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Ємельянов О.Ю., Гаврась Д.Р. 9

ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЇЇ ВПЛИВ
НА ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ

Мальнов Д.В. 12

РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ У РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Папп В.В., Бошота Н.В. 15

SECTION 3.

FINANCE AND BANKING; TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ВАЛЮТНИМИ РИЗИКАМИ

Половчак І.Р. 17

SECTION 4.

MANAGEMENT, PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

PROCESSES OF SOCIAL-ECONOMIC ENVIRONMENT'S FORMING AND
DEVELOPMENT

Shedyakov V.E. 27

SECTION 5.

INTERNATIONAL RELATIONS

ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНОГО ВАЛЮТНОГО ФОНДУ У ВИРІШЕННІ
ФІНАНСОВИХ І БАНКІВСЬКИХ КРИЗ З 1980 Р. ДО 2020 Р.

Ребенко В.Р. 32

SECTION 6.

LAW AND INTERNATIONAL LAW

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ВУМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ Стрельцова О.І.	35
ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ У ВИГЛЯДІ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ Демідова К.І.	38
ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОМОЧНОСТІ ЕКСПЕРТА З НАДАННЯ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ (НЕЗАЛЕЖНОЇ ФАХОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ) Романовська Л.А.	40

SECTION 7.

ELECTRONICS AND TELECOMMUNICATIONS

ГЕРМЕТИЗАЦІЯ МІКРОЕЛЕКТРОННИХ КОМПОНЕНТІВ У ПЛАСТМАСОВІ КОРПУСИ Часник Д.В.	43
--	----

SECTION 8.

ECOLOGY AND ENVIRONMENTAL PROTECTION TECHNOLOGIES

ДОЦІЛЬНІСТЬ ЕКОБЕЗПЕЧНОГО ПРИСТРОЮ ОБЕЗЗАРАЖУВАННЯ ПРИ БІОУТИЛІЗАЦІЇ СТЕБЛО-ЛИСТОВОЇ РОСЛИННОЇ МАСИ Науменко О.П., Артемов А.О., Науменко О.О.	46
---	----

SECTION 9.

INFORMATION TECHNOLOGIES AND SYSTEMS

ПЕРЕВАГИ ТА ОБМЕЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ КІБЕРБЕЗПЕКИ: ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ Шкоденко Т.В.	48
--	----

SECTION 10.

PHYSICS AND MATHEMATICS

SOLVING THE STURMAN LIOUVILLE PROBLEM IN THE MAPLE PACKAGE Doroshenko D.	50
--	----

SECTION 11. PHILOSOPHY AND POLITICAL SCIENCE

MAIN POSTULATES OF INTEGRATION AND SOCIAL INCLUSION OF CHILDREN WHO ARE BORN IN INTERNATIONAL FAMILIES: MAIN PRACTICAL CHALLENGES OF MULTICULTURALISM AND “SOCIETALLY ACCEPTED” DIVERSITY

Kupriianova L., Kupriianova D. 52

ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ НАУКОВОЇ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Воропаєва Т.С., Авер'янова Н.М. 59

SECTION 12. PEDAGOGY AND EDUCATION

АКТИВІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ

Лущик І.А. 65

СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Слободенюк О.О., Пісковенко А.О. 67

SECTION 13. PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY

NOMOPHOBIA: THE DIGITAL PLAGUE OF THE 21ST CENTURY

Buchok I. 70

РОЛЬ ПОЗИТИВНИХ ЕМОЦІЙ В ПРОЦЕСІ САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Гладун Ю.І. 72

САМОЕФЕКТИВНІСТЬ ЯК ЧИННИК УСПІШНОГО НАВЧАННЯ

Татаренко Н.І. 74

SECTION 14. MEDICAL SCIENCES AND PUBLIC HEALTH

IMPORTANCE OF MEDICAL HISTORY AND PREVIOUS DIAGNOSIS: PROSTATE CANCER METASTASES TO THE STOMACH

Kovalenko K., Piddubnyi D. 79

UNDERSTANDING PREECLAMPSIA: ANGIOGENESIS BIOMARKERS IN FOCUS

Kyrychenko M., Siusiuka V., Deinichenko O. 81

SCIENTIFIC PUBLICATION

WITH THE PROCEEDINGS OF THE VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

**«SECTORAL RESEARCH XXI:
CHARACTERISTICS AND FEATURES»**

March 15, 2024 | Chicago, USA

in English and Ukrainian

*All papers have been reviewed. Organizing committee may not agree with
the authors' point of view. Authors are responsible for the correctness of the papers' text.*

Contact details of the organizing committee:

NGO International Center of Scientific Research

Tel.: +38 098 1948380; +38 098 1526044

E-mail: info@scientia.report

URL: www.scientia.report

Signed for publication 15.03.2024. Format 70×100/16.
Offset Paper 80gsm. Times New Roman and Open Sans typefaces.
Digital color printing. Conventionally printed sheets 8,94.
Circulation: 50 copies. Printed from the finished original layout.

Publisher [PDF]: Primedia E-launch LLC
TX 75001, United States, Texas, Dallas. E-mail: info@primediaelaunch.com

Publisher [printed copies]: LLC UKRLOGOS Group
21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18, office 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Certificate of the subject of the publishing business: ДК № 7860 of 22.06.2023.